

Statusrapport

2020

Introduksjon

Denne rapporten har fokus på tilløp – hendelser - ulykker som har oppstått i en gitt periode.

I tillegg har vi bestemt oss for å utvide rapporten til å omhandle andre trender innen Tilkomstteknikk. Flere av medlemmene har etterspurt statistikk som sier noe om annen utvikling i bransjen.

Målsetting for disse rapportene er at de skal være offentlig tilgjengelige for alle, og bidra til informasjon og læring. Læring for å gjøre arbeidsdagen til den enkelte operatør tryggest mulig. Men annet HMS personell skal også finne nyttig informasjon her. Videre vil vi beskrive trender som kan bidra til å bedre forstå bakenforliggende årsaker.

Materialet er hentet fra innrapporterte hendelser i vårt elektroniske system CertaSoft samt andre rapporter sendt til oss i løpet av året. Hendelsene blir rapportert inn av Fagansvarlige i den enkelte bedrift. Materialet er bearbeidet av SOFT i forkant og anonymisert. Dette for at en skal være sikker på at det innrapporterte forløpet har en relevans opp mot Arbeid i tau (TT). I bearbeidelsen er det lagt vekt på at innsendte hendelser skal ha oppstått ved arbeid der tau er brukt som adkomstmetode og/eller utstyr som er brukt til dette. I tillegg er hendelser av ekstern art som har utgjort fare for personellet tatt med. Hendelser der arbeid i tau ikke var direkte involvert er utelatt i denne rapporten. Dette gjelder hendelser som like godt kunne ha skjedd uten at man var på oppdrag i tau.

Definisjoner

Alvorlig personskade: Skade som førte til varig mén, invaliditet eller død

Fare: Handling eller forhold som kan føre til en uønsket hendelse.

Konsekvens: Følge/mulig følge av uønsket hendelse

Mindre alvorlig personskade: Førstehjelpsskade, medisinsk behandling eller skade som ikke førte til varig mén

Risiko: Uttrykk for kombinasjonen av sannsynlighet og konsekvens

Sannsynlighet: I hvilken grad det er trolig at en hendelse inntreffer.

Tilløp: En situasjon som under litt andre omstendigheter kunne ha resultert i personskade, skade på utstyr eller skade på 3. part.

TT: Tilkommsteknikk

Uønsket hendelse: En hendelse som har medført personskade (kortvarig fraværsskade), skade på utstyr eller 3. part, men av mindre betydning.

Ulykke: En hendelse som har medført betydelig skade på person (langvarig fraværsskade), utstyr eller 3. part

Rapport hendelser

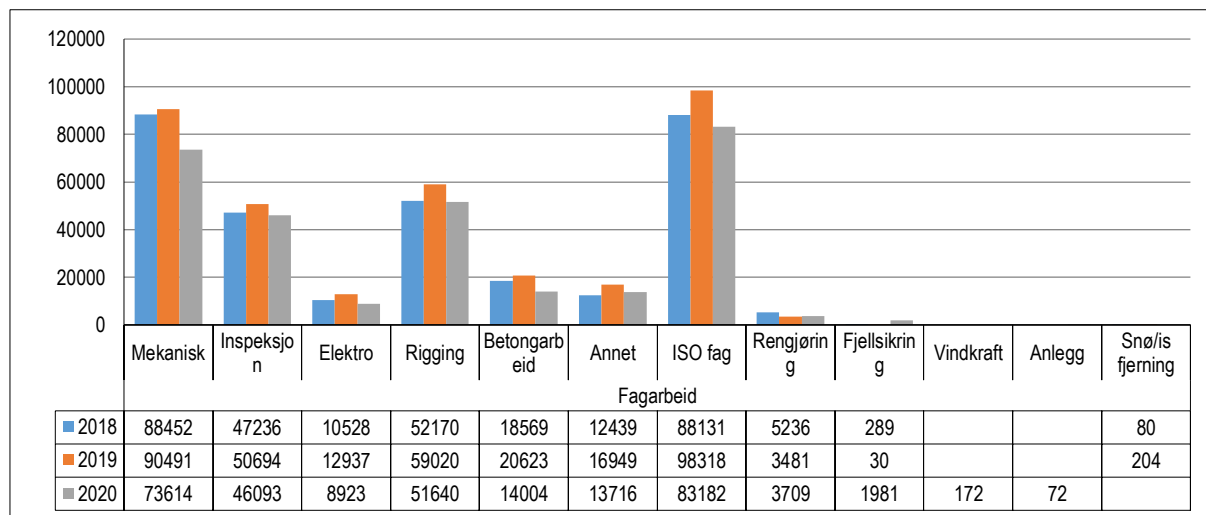
Totale timer:

Timer i denne rapporten er hentet fra innrapporterte timer i vårt elektroniske system for registreringer CertaSoft.

	2018	2019	2020
Fagarbeid	320 727	352 454	297107
Kurs/seminar/trening	46 276	43 762	26 575
Total timer	366 552	396 216	323 682

Det tas forbehold om timer som ikke er rapportert i CertaSoft.

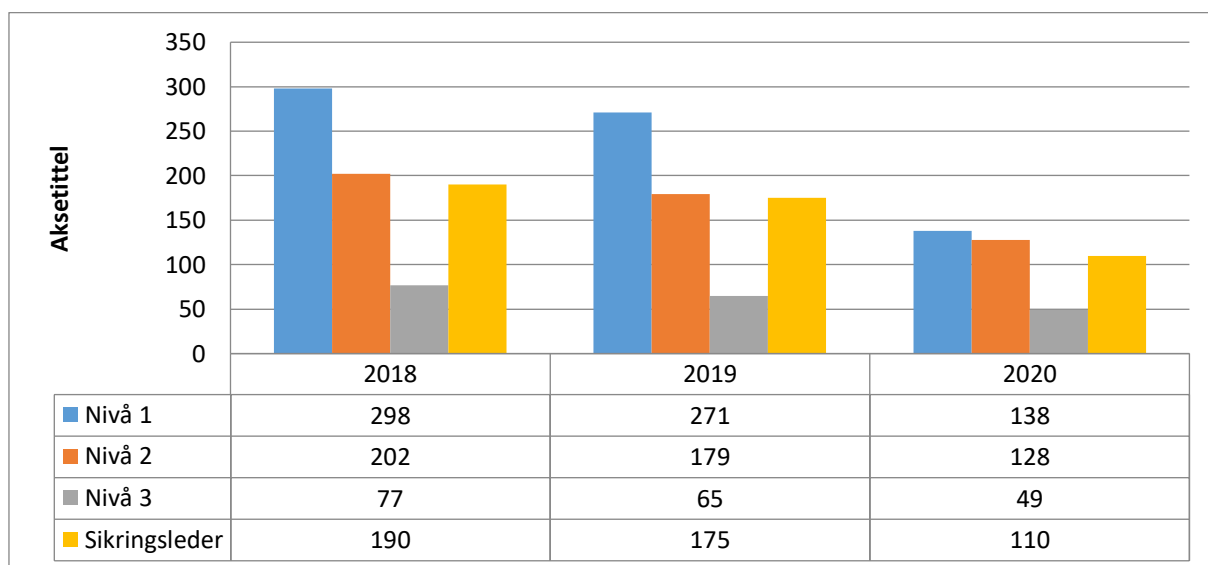
Fig. 1: Utvikling antall arbeidete timer siden 2018:

Trender

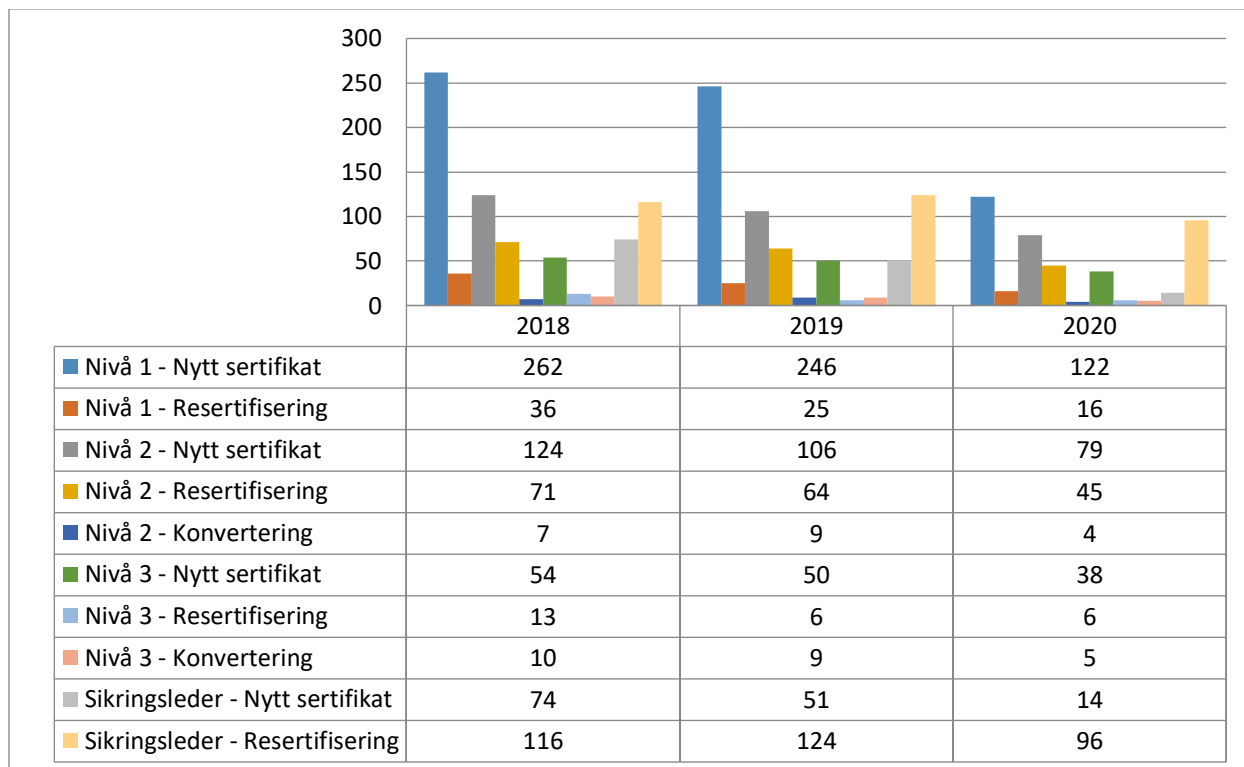
2020 ble et spesielt år. Nedstengning i forbindelse med covid-19 påvirket bransjen som helhet, men særlig olje og gass industrien. De aller fleste timene som blir rapportert opptjenes nettopp der. Timetallet har gått jevnt oppover de siste årene etter sist krise i næringen, men som fig 1 viser blir 2020 det dårligste året siden 2017. Derfor er det vanskelig å si noe om trendene. Vi vet ikke hvordan tallene ville ha sett ut dersom det hadde vært et normalt år. Men det er blitt utført en del arbeid. Og nedgangen er ikke på mer enn 18,5% sammenlignet med 2019, og knappe 8% fra 2018. Både rigging og inspeksjon ble som på 2018 nivå. Det kunne vært interessant å se på fagdisipliner gjort med og uten TT for å se på eventuelle forskjeller, men det har vi ikke tall på.

Fig 2 Antall sertifiseringer fordelt på år

Pandemien satte raskt en stopper for all kursvirksomhet. Dette påvirket antall kursdeltakere og dermed sertifiseringer. SOFT Sertifisering måtte som følge av dette gi en generell utvidelse av sertifikatperioden til alle som hadde utløp. Dette vil selvfølgelig medføre et etterslep som vil bli krevende å ta igjen, gitt at det er tidkrevende kurs og få opplæringsvirksomheter.

Fig 3 Sertifiseringstyper

Den nye versjonen av NS 9600 ble publisert i januar av 2020. Sertifisering og opplæring i henhold til denne versjonen ble startet 1 oktober 2020. Endringer består i en mer spesifisert fagplan, ny del som beskriver viktige prinsipper for TT, egen sertifiseringsdel til bruk for sertifiseringsorganer samt en del retting og tydeliggjøring av krav. Blant annet stilles det nå mer krav til utførende virksomheter som ønsker å løfte opp nivå 3'ere som sikringsledere. Man skal i tillegg til aspirantperiode også ha et internt oppfølgingsprogram for kandidaten.

Hendelser/tilløp

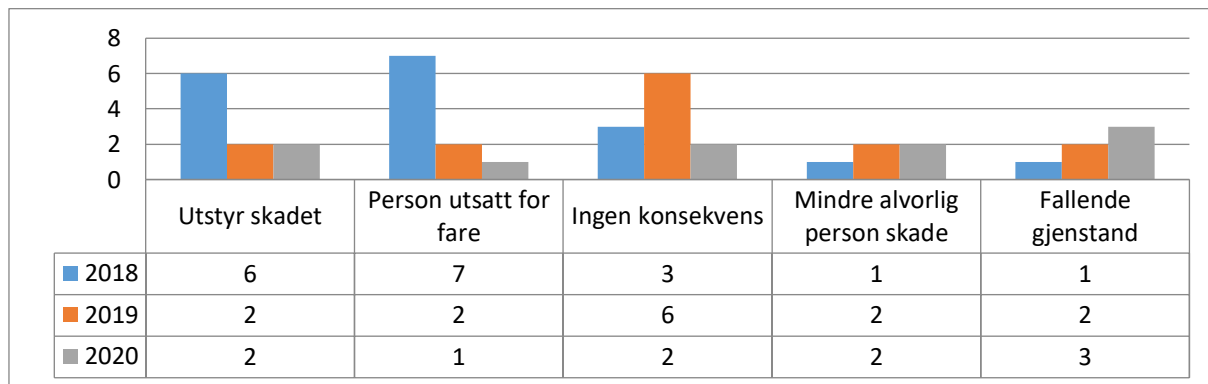
Det er rapportert inn **10** hendelser/tilløp i 2020, mot **14** i 2019.

3 av **19** sertifiserte bedrifter har rapportert inn i CertaSoft. **2** ikke sertifiserte bedrifter har også meldt inn. Tatt i betraktning at det er jobbet ganske mye i 2020 er tallet for innrapporteringer ganske lavt fremdeles. Dette har vært diskutert i Fagansvarligseminar. Vi har konkludert med at SOFT skal sende ut varsel ved innrapporteringer, i håp om at tallet kan ta seg opp. Alle er enig i at det er bra å dele erfaringer som kan gjøre oss bedre.

Tilløp:

3 situasjoner ble kategorisert som tilløp, mot **6** i 2019. Alle tilløp skyldtes at utenforstående forhold/partner ikke opptrådte som forventet. 2 av sakene var det eksterne personer som påførte TT laget fare. Den siste var uventet endring i vind, noe som resulterte i en redning/hjelp da operatøren fikk problemer med å ta seg opp igjen. Redning fungerte etter plan, og ingen skade oppsto. Så læringen må være at redning gjelder ikke bare skade på personer, men like mye assistanse for å unngå farlige situasjoner.

Fig 3 Hendelser og tilløp

Uønskede hendelser:

5 av situasjonene ble kategorisert som uønskede hendelser. 3 av disse var fallende gjenstander som ikke hadde noen konsekvens. Alle 3 skyldtes verktøy som falt til lavere nivå.

En annen hendelse besto av at tausett hadde hengt over natten ved siden av en traverskran. Til tross for påminninger i handover til nattskift ble dette glemt, noe som førte til at tauene ble slitt av. Det var ingen personer i tauene. Ved arbeid på dagtid hadde kranen vært isolert. Men dette viser igjen hvor sårbare vi er når utenforstående har mulighet til å påvirke vernetnivået vårt. Uheldig involvering fra utenforstående er en gjenganger gjennom årene. Den siste hendelsen var et metallspion som hadde satt seg i tauet, som igjen gav et mindre kutt i hånden.

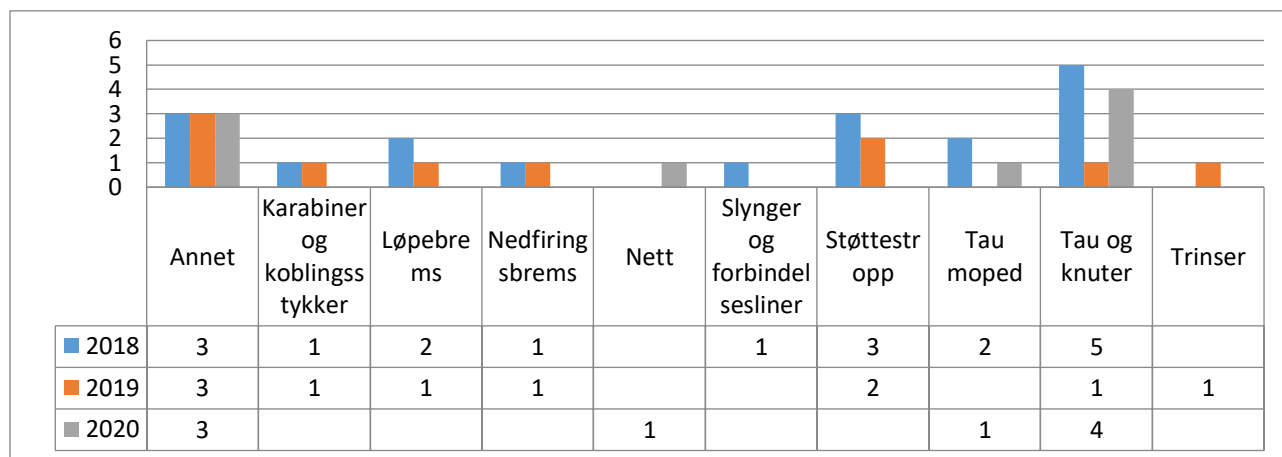
Ulykker:

Ingen ulykker ble registrert i 2020.

Utstyr – metoder

Tau og knuter er den gruppen som det er knyttet flest rapporter rundt. Men tallmaterialet er såpass lite at det er vanskelig å si at dette er en trend. Over tid ser vi at det ofte er store variasjoner fra år til år. Bortsett fra «Annet» som ofte inneholder annet utstyr som verktøy og deler. Her finner man fallende gjenstander. Det holder seg stabilt.

Fig. 4: Antall innrapporteringer pr. utstyrsguppe

Andre forhold

2020 har vært stille med tanke på tilbakemeldinger inn til SOFT. En trend er at SOFT i større grad blir lyttet til i andre bransjer. SOFT samarbeider med REN, som er eid av kraftbransjen. REN har som oppgave å utvikle retningslinjer og beste praksiser for bransjen. REN leier inn SOFT for å lede grupper som skal lage retningslinjer for arbeid på stolper og kraftlinjer. I tillegg har SOFT sammen med Arbeidstilsynet fått ansvar for å lede en gruppe for beste praksis i arbeid i høyden i regi av Samarbeid for Sikkerhet Bygg og Anlegg (SfS BA). Dette gir oss mulighet til å få innsikt i hva som er utfordringene der.

SOFT er også inne i arbeidet med å utvikle en standard for utstyr som skal sikre verktøy (NS 9611). Det har vært god fremdrift og vi har hatt med oss både Equinor og Ptil i arbeidsgruppen. Denne standarden blir en standard for hele det norske marked og er kun en produktstandard, ikke en beste praksis-standard. I tillegg ble NS 9600 Tilkomstteknikk (revisjon) og NS 9610 Fallsikring (ny) publisert. Endringer i NS 9600 er ikke for brukerne store, men strukturen på standarden er ganske annerledes.

Covid 19 situasjonen medførte at SSE måtte ta grep. Kursbedrifter stengte ned aktiviteten og sertifikater gikk ut på dato. I den forbindelse ble det besluttet at det skulle gis en forlengelse på gyldigheten av sertifikatene, inntil man kunne komme seg på kurs igjen. Dette varte ut hele 2020. Opplæring ble startet opp igjen, men med begrenset kapasitet og usikker framtid. SSE henstilte alle som hadde mulighet til å melde seg på kurs. Dette for å unngå en enda større opphopning senere. Dette har fungert delvis bra. Vi vil nok ha et etterslep en stund fremover.

Status

I skrivende stund (mai 2021) har vi 1604 gyldige sertifikater i systemet.

Fordeling på nivå:

Nivå 1: 605 (mot 638 i 2019)

Nivå 2: 463 (mot 497 i 2019)

Nivå 3: 97 (mot 104 i 2019)

Sikringsleder: 439 (mot 432 i 2019)

I tillegg har ca 80 personer fått forlenget gyldighet på sertifikatet (dispensasjon). Så totalen er på nærmere 1700 sertifikater dersom disse blir i systemet. Det er også personer i systemet som ikke har søkt om forlengelse av sertifikatperioden.

Oppsummering:

2020 ble et rart år med mye usikkerhet. Men ut ifra tallmaterialet er det egentlig ganske normalt. TT ser ut til å være en disiplin som har en viktig rolle. Og i skrivende stund er det stor etterspørsel etter personell. Med det som bakgrunn blir det viktig å fortsette å bli bedre. En stor styrke med vår bransje er at man anses for å være både kompetente og sikre på jobb. Men dette kommer ikke av seg selv. Derfor er det et stort ønske fra oss i SOFT at vi bruker verktøyet om å dele erfaringer i CertaSoft i større grad. Akkurat nå ser det lovende ut. Men vi kan ikke legge oss bakpå og tenke at vi har nådd målet. Vi kan alle forbedre oss. Og for å gjøre ting riktig hender det at vi må gjøre feil. Feil er en god ting, så sant det ikke gir store konsekvenser, og at vi kan lære av disse.